

Asia: VN/27332/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus näkemyksenne mukaan hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmän uudistamiselle asetettuja tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta?

Veikkaus Oy kiittää sisäministeriötä yhtiölle kohdistetusta lausuntopyynnöstä ja mahdollisuudesta esittää näkemyksensä ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi.

Yhtiön näkemyksen mukaan nyt ehdotetulla uudistuksella on mahdollista toteuttaa hallitusohjelman mukaiset tavoitteet.

Tavoitteiden toteutuminen edellyttää kuitenkin, että pelaaminen ohjautuu riittävän laajasti säänneltyyn ja valvottuun tarjontaan. Vain valvotussa järjestelmässä tapahtuvassa pelaamisessa haittoja voidaan ennalta ehkäistä ja ongelmalliseen pelaamiseen puuttua ajoissa ja tehokkaasti. Tällä hetkellä merkittävä osa suomalaisten pelaajien peliongelmistä aiheutuu luvattomasta tarjonnasta, erityisesti nopearytmisistä nettikasinopeleistä.

Lain toimeenpanossa on kiinnitettävä erityistä huomiota nuorten pelaajien ja haavoittuvassa asemassa olevien suojeluun. Uudistuksen yhteydessä on varmistettava peliongelmaisten viiptymätön hoitoon pääsy ja riittävät hoidon resurssit.

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Voitte kertoa näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista.

a. Rahapelilain 1 luku – Yleiset säännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Veikkaus kannattaa rahapelitoimintaa koskevan sääntelyn eriyttämistä omaan lakiinsa, mikä poikkeaa voimassa olevasta arpajaislaista, jossa rahapelejä säännellään yhdessä muiden arpajaisten rinnalla. Ratkaisu selkeyttää huomattavasti rahapelien sääntelyn systematiikkaa. Luvussa määritelty lain tarkoitus vastaisi nykyisen arpajaislain sääntelyä sekä noudattaisi rajoittavan rahapelilainsäädännön vaatimuksia Euroopan unionin oikeudessa.

Rahapelien eri toimeenpanomuotojen määrittely tarkkarajaisesti on välttämätöntä etenkin eri toimilupien perusteella toimeenpantavien rahapelien erottelemiseksi, mutta pelien kehittyessä eri peleihin liittyvien ominaisuuksien kehitys tulevaisuudessa tulisi ottaa huomioon ja niiden käyttöön ottaminen tulisi olla mahdollista.

1 §: Lain soveltamisala ja tarkoitus

Veikkaus pitää kannatettavana, että 3 momenttiin sisältyvää määrittelyä siitä, että lakia sovellettaisiin paitsi valtakunnan alueella harjoitettavaan rahapelitoimintaan, niin myös valtakuntaan suunnattuun rahapelitoimintaan. Veikkauksen näkemyksen mukaan tämä selkiyttäisi tulkintaa siitä, minkälainen rahapelien toimeenpano katsottaisiin toimeenpannuksi Manner-Suomessa. Säännös parantaisi valvovan viranomaisen mahdollisuuksia puuttua sellaiseen rahapelitoimintaan, jolla tosiasiallisesti ja luvottomasti tavoitellaan mannersuomalaisia asiakkaita.

Veikkaus esittää harkittavaksi, tulisiko rahapelilain soveltamisalaa koskevassa rajauksessa tavara-arpajaisten lisäksi huomioida myös arpajaislaissa omaksuttu soveltamisalan rajaus, jonka mukaan [arpajais]laki ei koske sattumanvaraisen edun tarjoamista markkinoinnissa, jos edun saaminen ei edellytä muuta vastiketta kuin hyödykkeen ostamista tai ostotarjouksen tekemistä.

Rahapelilaila mahdollistettaisiin yksityisluonteisissa sosiaalisissa tilanteissa tapahtuva rahapelaaminen, mikä rajattaisiin rahapelilain soveltamisalan ulkopuolelle. Veikkaus kiinnittää huomiota siihen, että soveltamisalaa koskevan rajauksen tulisi olla selkeä ja yksiselitteinen, jotta rahapelilain vastainen rahapelien toimeenpano on mahdollisimman selkeästi tunnistettavissa ja viranomaiset voisivat puuttua tehokkaasti lainvastaiseen toimintaan.

3 §: Rahapelien sekä niiden toimeenpanomuotojen ja pelipaikkojen määritelmät

Kuten edellä Veikkaus toteaa rahapelien eri toimeenpanomuotojen määrittely tarkkarajaisesti on rahapelien eri toimeenpanomuotojen erottamiseksi sekä muutoinkin lain soveltamisen kannalta välttämätöntä. Veikkaus esittää pykälää koskevat huomionsa kohdittain seuraavasti:

Kohta 1: Kohdan perusteluissa on kiinnitetty huomiota pokeriturnausten toimeenpanoon. Veikkauksen näkemyksen mukaan pokeriturnauksen turnauskaavio tulisi olla sellainen, että satelliittiturnauksessa seuraavan turnauksen osallistumispaikkaan oikeuttava voitettu tiketti ei olisi sidottu tietynä ajankohtana käytävään turnaukseen vaan oikeuttaisi osallistumaan eri ajankohtana järjestettäviin turnauskaaviossa samantasoisiiin osaturnauksiin. Tämä olisi perusteltua pelaajan oikeusturvan kannalta, koska ollessaan estyneenä tietyn osaturnauksen hetkellä, hän voisi osallistua vastaavaan ilman turnauslipun menetystä. Mahdollisuus vastaisi myös vakiintuneita alan käytänteitä ja pelijärjestelmätoimittajien teknisiä toteutuksia.

Kohdat 6-7: Arpajaislain mukaan vedonlyöntipeleissä pelaaja voi lunastaa voiton kokonaan tai osittain, vaikka vedonlyönnin kohteella ei ole vielä tulosta. Kyseinen määrittely (ns. cash-out pelimuoto) puuttuu ehdotetuista kohdista 6 ja 7. Veikkauksen näkemyksen mukaan tulisi varmistua siitä, että cash-out -pelimuoto olisi mahdollista jatkossa niin kiinteäkertoimisessa kuin muuttuvakertoimisessa vedonlyönnissä.

Kohta 9: Sähköisesti välitettävä bingopeli, jossa voi voittaa rahaa, toimeenpannaan arpajaislain nojalla veikkauspelinä. Rahapelilain luonnoksessa sähköiselle rahabingolle ehdotetaan 6 §:n mukaisesti omaa rahapeliitoimilupaa. Veikkauksen näkemyksen mukaan sähköisen rahabingon määritelmässä tulisi kiinnittää huomiota pelien erotettavuuden säilymiseen erityisesti siten, että sähköinen rahabingo eroaa riittävästi yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantavista veikkauspeleistä.

Kohta 19; Pelisivuston määritelmän osalta tulisi määritellä, että rahapelien pelaamiseen tarkoitettu mobiiliapplikaatio tulisi rinnastua kohdassa määriteltyyn pelisivustoon. Asia tulisikin huomioida kohdan perusteluosiossa.

Lisäksi Veikkaus esittää huomionaan, että rahapelilain hallituksen esitysluonnoksen mukaan rahapelien toimeenpanomuodot olisi määritelty 3 §:ssä tyhjentävästi ja rahapelejä saisi toimeenpanna ainoastaan pykälässä määritellyllä tavalla. Yksinoikeustoimilupaa (5 §) ja rahapeliitoimilupaa (6 §) koskevissa pykälissä mahdollistettaisiin kuitenkin yhdistelmäpelien toimeenpano, mutta niitä ei ole kuitenkaan määritelty 3 §:ssä. Rahapelilain 72 §:n viittaussäännöksen vuoksi Veikkaus katsoo tarpeelliseksi lisätä yhdistelmäpelin määritelmän rahapelilain 3 §:ään.

Veikkaus pitää tarpeellisena myös oheispelin määrittelemistä pykälässä. Oheispeliä ei ole määritelty nykyisin arpajaislaissa, mutta sisäministeriön asetuksella annetut Veikkaus Oy:n pelisäännöt

sisältävät säännöksen, jonka mukaan Jokeripeliä voi pelata myös Loton, Vikingloton tai Eurojackpot-pelin oheispelinä. Veikkaus pitää tärkeänä, että yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantavissa peleissä mahdollistettaisiin oheispelit kuten nykyisinkin.

Voimassa olevan arpajaislain 3 §:n mukaan rahapelejä voidaan toimeenpanna myös virtuaalisesti, jolloin voiton määräytyminen perustuu arvontaan kuten esimerkiksi virtuaalivedonlyönnissä. Veikkauksen näkemyksen mukaan rahapelien toimeenpano virtuaalisesti tulisi olla mahdollista myös rahapelilain sääntelyllä.

b. Rahapelilain 2 luku – Yksinoikeustoimilupa, rahapeliteoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

5 §: Yksinoikeustoimilupa

Veikkaus pitää yksinoikeustoimilupaa koskevaa luonnosta perusteltuna. Veikkaus katsoo, että yksinoikeuteen ehdotettavat peliryhmät ovat sellaisia, joiden osalta pelaaminen on suuntautunut jo nykyisin Veikkauksen yksinoikeuden nojalla toimeenpanemiin peleihin eli niiden kanavointiaste on korkea. Ottaen huomioon lainsäädännön tarkoitus ja tavoitteet Veikkaus pitää lakiluonnoksessa esitettyä peliryhmien jakautumista yksinoikeustoimiluvan ja rahapeliteoimiluvan välillä oikeana.

Sääntelyn selkeyden varmistamiseksi Veikkaus kiinnittää huomiota pykälän 1 momentin ehdotukseen, jonka mukaan rahapelilain 5 §:n 1 momentin kohdissa 1-3 määritellään toimeenpanomuodot, joihin voidaan myöntää yksinoikeustoimilupa. Kohdissa mainitut toimeenpanomuodot eivät sanamuotonsa mukaan kata kaikkia 3 §:ssä määriteltyjä toimeenpanomuotoja, jotka Veikkauksen käsityksen mukaan on tarkoitettu sisältyvän momentissa tarkoitettuihin toimilupiin.

6 §: Rahapeliteoimilupa

Esitys on perusteltu. Veikkaus pitää erityisen tärkeänä, että rahapeliteoimiluvalla toimeenpantavat pelit erottuvat selkeästi yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantavista peleistä. Tämän erotettavuuden varmistaminen edellyttää valvojan viranomaisen aktiivista valvontaa ja ohjausta. Uusien innovaatioiden ja pelien kehittäminen tulisi kuitenkin olla mahdollista eri toimilupien tarkoittamissa pelikategorioissa ja niiden kattamissa yhdistelmäpeleissä.

7 §: Peliohjelmistotoimilupa

Veikkaus pitää kannatettavana ehdotetun lupatyyppin tarkoitusta ja tavoitetta Manner-Suomen rahapelimarkkinan suojaamiseksi luvattomalta rahapelitoiminnalta. Veikkaus kiinnittää kuitenkin huomiota peliohjelmistotoimilupamenettelyyn liittyviin mahdollisiin riskeihin, jotka voivat kohdistua yksinoikeus- tai rahapelitoimiluvan haltijaan. Peliohjelmistojen hankinta ja käyttöönotto ovat aikaa ja resursseja vaativia toimia. Lupamenettelystä voi aiheutua epävarmuutta liiketoiminnan jatkuvuudelle ja kustannusriskejä yksinoikeus- tai rahapelitoimiluvan saaneen liiketoiminnalle, koska sillä ei ole varmuutta siitä, hakeeko ohjelmistotoimittaja tarvittavaa lupaa tai saako se hakemaansa lupaa. Peliohjelmistolupaa koskevalla edellytyksellä voi olla ohjelmistopalveluiden saatavuutta rajoittava ja kustannuksia kasvattava vaikutus.

Hallituksen esitysluonnoksessa on kiinnitetty myös huomiota käytännön haasteeseen sen osalta, minkälaiset ohjelmistot edellyttävät peliohjelmistotoimilupaa. Peliohjelmistolupa asettaisi rajoituksia elinkeinovapaudelle, minkä takia peliohjelmistolupaa koskevaa vaatimusta tulisikin tulkita suppeasti ja vaatimus tulisi koskea ainoastaan rahapelien toimeenpanoon keskeisesti liittyviä ohjelmistoja. Erillisenä kysymyksenä tulisi selkiyttää, tulisiko valvovan viranomaisen saada toimilupa niiden toimintojen osalta, kun se osallistuu Veikkauksen toimeenpanemien pelien satunnaisuuden muodostamiseen.

Peliohjelmistotoimilupaa koskevan säännöksen voimaan tulon siirtäminen myöhemmäksi on edellä mainitut seikat huomioiden perusteltua ja lieventää edellä mainittuja riskejä. Vaihtoehtoisena ratkaisuna sääntelylle Veikkaus pitäisi perusteltuna ensin seurata Ruotsissa voimaan tulleesta vastaavan kaltaisesta sääntelystä saatuja kokemuksia ja vaikutuksia.

8 §: Yksinoikeustoimiluvan myöntämisen edellytykset

Veikkauksen näkemyksen mukaan esitetty malli, jossa yksinoikeustoimilupa voitaisiin myöntää vain valtion määräysvallassa olevalle osakeyhtiölle, on lain tavoitteiden mukainen. Valtion määräysvallassa olevalla yhtiöllä voidaan parhaiten toteuttaa EU tuomioistuimen ratkaisukäytännössä sallittua hallitun kasvun politiikkaa niissä rahapeleissä, joiden osalta järjestelmän ulkopuolelle pelaamista ei esiinny tai se on vähäistä. Lisäksi voimassa olevasta arpajaislaista poikkeava ehdotus, jossa ei enää edellytettäisi valtion täyttä omistusosuutta, mahdollistaisi ehdotuksen perusteluiden mukaisesti joustavammat yhtiötä koskevat omistusratkaisut.

Ehdotetun rahapelilain 8 §:ssä säädetään, että yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantaviin rahapeleihin ja muuhun liiketoimintaan liittyvät toiminnot on eriytettävä ja asiakasrekisterit ja pelitilit on pidettävä erillään. Sääntelyehdotus on tältä osin samankaltainen kuin useissa muissa EU-maissa.

Veikkaus toteaa tässä yhteydessä, että mannersuomalaiset käyttävät merkittäviä summia rahaa muihin kuin Veikkauksen arpajaislaissa laissa säädetyn yksinoikeuden nojalla toimeenpanemiin rahapeleihin. Käytännössä Suomen rahapelimarkkinoilla on siten jo useampia toimijoita, joilla on suomalainen asiakaskanta.

KKV on arvioinut yhdistelemällä eri lähteistä saatua tietoa, että yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelle pelattiin vuonna 2021 520–590 miljoonalla eurolla. Tämän pelaamisen voidaan arvioida koostuvan pääosin toimilupajärjestelmän piiriin kaavailluista vedonlyönnistä, sähköisesti välitettävistä kasino- ja raha-automaattipeleistä sekä sähköisestä rahabingosta (vastaa Veikkauksen palveluvalikoimassa tuotenimellä eBingo toimeenpantavaa peliä). Veikkaus Oy:n pelikate kyseisten tuoteryhmien osalta oli vuonna 2021 yhteensä noin 265M€.

Yllä olevien tietojen perusteella Veikkauksen markkinaosuus toimilupajärjestelmän piiriin kaavailtujen pelien osalta vuonna 2021 oli siten noin 30-34 %. Markkinaosuuden voidaan arvioida sittemmin laskeneen.

Lähtökohtana rahapelijärjestelmän muutoksessa vaikuttaa olevan se, että toimijat voivat hyödyntää olemassa olevia asiakaskantojaan, kun markkina avautuu. Tätä periaatetta on Veikkauksen näkemyksen mukaan sovellettava tasapuolisesti ja johdonmukaisesti kaikkiin toimiluvan saajiin.

14 §: Toimiluvan sisältö

Rahapelilain mukaan toimiluvassa mainittaisiin nimenomaisesti sallitut rahapelien toimeenpanokanavat sekä markkinointikeinot ja -tavat. Tämä tarkoittaisi sitä, että toimiluvanhaltija olisi sidottu toimiluvassa mainittuihin toimeenpanokanaviin ja markkinointikeinoihin toimiluvan voimassaolon ajaksi. Hallituksen esitystä koskevassa luonnoksessa todetaan, että valvontaviranomaisen lähtökohtana sallittujen toimeenpanokanavien mainitsemisessa olisivat 5 ja 6 §:ien lisäksi hakijan toimilupahakemuksessa antamat tiedot. Niin ikään markkinointikeinojen ja -tapojen osalta toimiluvassa mainittavat tiedot perustuisivat toimilupakohtaisten sallittuja toimeenpanomuotoja koskevien säännösten ohella hakemuksessa annettuihin tietoihin.

Esityksen perusteella jää jossain määrin epäselväksi, miksi toimiluvassa tulisi olla mainittuna toimeenpanokanavat ja markkinointikeinot. Huomionarvoista on, että toimilupaa ei ole jälkikäteen mahdollista muuttaa näiltä osin rahapelilain 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Veikkauksen näkemyksen mukaan toimiluvassa ei olisi tarpeellista määritellä toiminnassa käytettäviä toimeenpanokanavia ja markkinointikeinoja, koska niitä säänneltäisiin ehdotetussa laissa toisaalla. Ehdotetulla pykälämuotoilulla rajoitettaisiin tarpeettomasti toimialan toimeenpanokanavia ja markkinointia koskevia kehitystoimia.

18 §: Toimiluvanhaltijan ilmoitusvelvollisuus muutoksista ja toimiluvan muuttaminen

Pykälän 3 momentin mukaan valvontaviranomainen voisi hakemuksesta muuttaa toimilupaa siinä mainittujen sallittujen toimeenpanomuotojen osalta. Toimiluvan muuttamista ei tulisi Veikkauksen näkemyksen mukaan rajata vain toimiluvassa sallittujen toimeenpanomuotojen osalta. Muutoksen hakeminen tulisi mahdollistaa myös muiden 14 §:ssä mainittujen toimiluvan sisältöä koskevien seikkojen osalta.

c. Rahapelilain 3 luku – Rahapeliin toimeenpano

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

20 §: Pelaajien rekisteröinti ja henkilöllisyyden todentaminen ja 21 §: Asuinpaikkavaatimus

Veikkaus pitää hyvänä 20 §:ssä ehdotettua pelaajien rekisteröintiä ja henkilöllisyyden todentamista koskevaa säännösluonnosta, joka vastaa arpajaislaissa omaksuttua sääntelyä. Henkilöllisyyden todentamista voidaan pitää välttämättömänä edellytyksenä toimiluvanhaltijan ja pelaajan välisessä asiakassuhteessa. Veikkaus pitää tärkeänä, että pelaajan henkilöllisyys todetaan luotettavasti. Pelaajan henkilöllisyyden todentamisessa sähköisessä palvelussa tulisikin edellyttää laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (917/2009) säädetyn vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmän käyttämistä. Fyysisessä ympäristössä pelaajan henkilöllisyyden todentamisessa tulisi puolestaan edellyttää viranomaisen myöntämän henkilöllisyysasiakirjan tai muun luotettavan kuvallisen asiakirjan esittämistä kuten arpajaislain esitöissä 14 a §:n perusteluissa on todettu henkilön tunnistamisesta täysi-ikäisyyden varmentamisen osalta (HE 96/2008 vp).

Asuinpaikkaa koskevan 21 §:ssä ehdotetun edellytyksen todentaminen tulisi toteuttaa Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä tehtävillä hauilla ja automaattisilla tarkistuksilla, kuten pykälän perusteluissa todetaan.

Veikkaus kiinnittää kuitenkin huomiota asuinpaikkaa koskevan edellytyksen soveltamisalaan. Veikkauksen näkemyksen mukaan asuinpaikkavaatimus tulisi ulottua kaikkeen rahapelaamiseen pelikasinolla pelaamista lukuun ottamatta. Luonnoksessa ehdotettu asuinpaikkavaatimus koskisi vain sähköisesti välitettäviä pelejä. Tämän perusteella rahapelin toimeenpanijalle ehdotuksessa säädetty velvoitteet eivät ulottuisi fyysisessä ympäristössä toimeenpantaviin rahapeleihin ja myös Manner-Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt voisivat osallistua niihin. Tämä vaikeuttaisi merkittävästi rahapeliyhtiön asiakkuuden hallintaan ja väärinkäytösten estämiseen liittyviä toimia.

Veikkauksen näkemyksen mukaan muualla kuin Manner-Suomessa vakituisen asuinpaikan omaavien asiakkaiden rekisteröinnin ja pelaamisen mahdollistaminen ei olisi yhtenevä rahapelilain tavoitteena

olevan rahapelihaittojen ehkäisemisen ja vähentämisen kanssa. Rahapeliyhtiöille 33 §:ssä ehdotettu huolenpitovelvoite vaikeutuisi olennaisesti, jos asiakkaina olisi myös Manner-Suomen ulkopuolella asuvia henkilöitä. Pelikasinossa, joita asuinpaikkavaatimus ei Veikkauksen näkemyksen mukaan tulisi kuitenkaan koskea, asiakasrajapinta on merkittävästi erilainen ja pelikasinolla pelaamista valvotaan tiukasti ja henkilökunta puuttuu mahdolliseen ongelmalliseksi havaittuun pelaamiseen.

Lisäksi 2 §:n 1 momentissa ehdotetun rahapelaamisen määritelmän 2) kohdan mukaan rahapelaamisella tarkoitettaisiin ”rahapelin ostamisen, pelaamisen ja mahdollisen rahavoiton perimisen muodostama kokonaisuutta”. Toimiluvanhaltijalle syntyisi todennäköisesti ongelmia rahapeliyhtiölle säädettyjen velvoitteiden täyttämässä, mikäli asuinpaikkavaatimus rajattaisiin vain sähköisesti välitettäviin peleihin. Esimerkiksi voitonmaksuja tulisi voida maksaa ulkomaisille pankkitileille, mikä vaikeuttaisi rahanpesulaissa edellytetyn asiakkaan tuntemisen toimia ja voisi lisätä rahanpesuun liittyviä riskejä. Samoin voisi tulla asiakkaan asuinpaikan lainsäädännön kannalta arvioitavaksi, kohdistuisiko rahapelin toimeenpano tällöin Manner-Suomen ulkopuolelle. Myös asiakkuuden ylläpitämiseen ja päättämiseen liittyvät toimet vaikeutuisivat, koska esimerkiksi tieto asiakkaan menehtymisestä ei olisi saatavissa väestötietojärjestelmästä.

Mikäli asuinpaikkavaatimus rajoittuisi koskemaan ainoastaan sähköisesti välitettäviä rahapelejä, saattaisi syntyä ristiriita pelitin sulkemistilanteissa, jos 23 §:n perustelujen mukaisesti pelitili tulisi sulkea pelaajan muutettua Manner-Suomen ulkopuolelle. Jos pelaaja olisi kuitenkin pelannut fyysisessä ympäristössä toimeenpantuja rahapelejä, pelitiliä ei voitaisi sulkea, jos asuinpaikkaa koskeva vaatimus rajoittuisi sähköisesti välitettäviin rahapeleihin.

22 §: Pelitili

Säännös vastaisi pääpiirteittäin voimassa olevassa arpajaislaissa säädettyä Veikkausta koskevaa velvoitetta, eikä aiheuttaisi siihen merkittävää muutosta. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa on kuitenkin todettu, että ”Pelikasinolla olisi voimassa olevan käytännön mukaisesti käytössä oma asiakasrekisteri.” Veikkauksen näkemyksen mukaan yksinoikeustoiminnan osalta tulisi olla kuitenkin mahdollisuus yhteiseen, myös pelikasinon asiakkuuksia kattavaan asiakasrekisteriin, jotta asiakkuuksien hallintaa voitaisiin toteuttaa kokonaisvaltaisesti ja esimerkiksi pelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisemistä voitaisiin tehdä ottaen huomioon kaiken asiakaskohtaisen pelaamisen.

26 §: Toimeenpanon rajoitukset

Veikkaus pitää hyvänä pykälän 1 momentin 1 kohdassa ehdotettua kieltoa, jonka mukaan rahapelitoimiluvan haltija ei saisi toimeenpanna vedonlyöntipeliä yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantavien rahapelien tapahtumasta tai tuloksesta. Säännöksen tarkoituksena on, ettei toimiluvan haltija kierrä yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvalla toimeenpantujen rahapelien välistä

erotettavuutta. Veikkaus pitää ehdottoman tärkeänä, että pykälän sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että vedonlyöntiä koskeva kielto ulotettaisiin myös sellaisiin peleihin, joita toimeenpannaan toisessa lainkäyttöpiirissä, mutta Suomessa vastaavan pelin toimeenpaneminen kuuluisi yksinoikeustoimiluvan piiriin.

28 §: Pelaamisen estäminen

Veikkaus kannattaa pykälän perusteluissa todettua, että peliestoja tulisi voida asettaa monipuolisesti. Pelaamisen esto tulisi olla mahdollista asettaa myös toimilupatyypin mukaan esimerkiksi siten, että se mahdollistaisi yksinoikeustoimiluvalla toimeenpantujen pelien pelaamisen, mutta estäisi rahapelitoimiluvan nojalla toimeenpantujen pelien pelaamisen.

Pykälässä ehdotetun lisäksi Veikkauksen näkemyksen mukaan laissa tulisi säätää myös rahapeliyhtiölle nimenomainen mahdollisuus oma-aloitteisesti perustellusta syystä estää asiakkaan rahapelaaminen. Perusteltuna syynä voisi olla ainakin asiakkaan häiriökäyttäytyminen, asiakkaan epäilty tai todettu pelivilppi sekä muu väärinkäyttö ja epäily asiakkaan haittoja aiheuttavasta rahapelaamisesta.

Pykälän 5 momentissa ehdotetun pelaamisen välittömän estämisen osalta Veikkaus esittää pelikasinoa koskevaa poikkeusta, jonka mukaan yksinoikeustoimiluvan haltija olisi velvollinen tarjoamaan pelaajalle mahdollisuuden estää pelaaminen välittömästi pelikasinon aukiolon päättymiseen asti. Menettely vastaisi pelikasinolla nykyisin käytössä olevaa aukioloaikoihin perustuvaa välitöntä peliestotoiminnallisuutta.

29 §: Toimiluvanhaltijakohtainen rahansiirtoraja

Veikkaus kannattaa ehdotuksen mukaista toimiluvanhaltijakohtaisten rahansiirtorajojen lisäämistä sääntelyyn. Veikkaus kuitenkin ehdottaa, että rahansiirtorajan laskennassa käytettäisiin pelitilin rahansiirroissa nettomääräistä laskentaa, jossa pelitililtä tehtävät kotiutukset nostaisivat pelitilille tehtävien rahansiirtojen rajaa euromääräisellä arvolla. (Esimerkki: Jos asiakkaan kuukausiraja on 100 € ja asiakkaan siirrettyä 100 € pelitilille, rahansiirtoja ei voi enää tehdä. Jos asiakas myöhemmin kotiuttaa pelitililtään 50 €, hän voisi jälleen tehdä 50 € rahansiirron.)

31 §: Rahapelitoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpano

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan, että tappiorajoja koskeva sääntely olisi rajattu koskemaan puhtaasti onneen perustuvia korkean pelihaittariskin rahapelejä. Edelleen perusteluissa

todetaan, että osittain taitoon perustuvina rahapeleinä vedonlyönti ja nettipokeri jäisivät tappiorajasääntelyn ulkopuolelle. Veikkaus kiinnittää huomiota siihen, että myös kasinopeleissä on pelimuotoja, jotka perustuvat osittain taitoon, kuten black jack -pelit. Tämän perusteella sääntelyä voitaisiin harkita muutettavaksi siten, että tappiorajasääntely määriteltäisiin koskemaan ainoastaan puhtaasti onneen perustuvia rahapelejä. Näin ollen Veikkaus esittää, että ristiriita pykälän sanamuodon ja perustelujen välillä poistetaan muuttamalla pykälä koskemaan puhtaasti onneen perustuvia korkean pelihaittariskin rahapelejä.

Ehdotetun pykälän 3 momentin ensimmäisen kohdan mukaan sisäministeriön asetuksella voitaisiin säätää suurimmista sallituista pelipanoksista ja pelivoitoista. Veikkauksen näkemyksen mukaan kohtaa tulisi tarkentaa siten, että se koskisi ainoastaan raha-automaattipelejä ja kasinopelejä arpajaislaissa säädetyn mukaisesti.

32 §: Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan käyttämät peliohjelmistot

Veikkaus viittaa edellä 7 §:n osalta esitettyihin huomioihin.

33 §: Huolenpitovelvollisuus ja omavalvonta

Pykäläluonnoksen otsikon mukaan pykälässä säädetään huolenpitovelvollisuudesta ja omavalvonnasta. Pykälän perustelujen mukaan omavalvonnalla yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhaltijalle säädettäisiin velvollisuus seurata oman toimintansa lainmukaisuutta ja vastuullisuustoimien riittävyttä. Veikkaus toteaa, että omavalvontaa koskevan sääntelyn tarkoitus ja kattavuus jää osittain epäselväksi, koska omavalvonta ja sitä koskeva 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma tulisi pykälän perustelujen mukaan kattaa toimiluvan haltijan oman toiminnan laillisuutta ja velvoitteita koskevista riskeistä ja valvonnasta, mutta toisaalta 2 momentissa nimenomaisesti todetaan, että [omavalvonta]suunnitelmaan sisältyy selvitys huolenpitovelvollisuuden täyttämistä. Veikkauksen näkemyksen mukaan huolenpitovelvollisuuden, omavalvonnan ja pykälässä tarkoitettujen suunnitelmien sisältöä tulisi täsmentää, jotta pykälässä säädetyt velvoitteet eivät jäisi toimijoille epäselviksi. Lisäksi olisi syytä arvioida, tulisiko suunnitelma sisällyttää jo toimilupahakemukseen liitettäviin asiakirjoihin.

Pykälän perustelujen mukaan säännös velvoittaisi toimiluvanhaltijoiden lisäksi myös asiamiehiä laatimaan kirjallinen suunnitelma omavalvonnasta ja omavalvonnan toteuttamisesta. Tällaista asiamiehiin kohdistuvaa velvoitetta ei ole kirjattu itse pykälään. Jos pykälä laajennetaan koskemaan myös asiamiehiä, pykälän 2 momenttia tulisi myös muuttaa siten, että asiamiehen laatiman suunnitelman ei tarvitsisi sisältää huolenpitovelvollisuutta koskevaa selvitystä. Huolenpitovelvoite tulisi velvoittaa nimenomaan yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvan haltijoita, joilla on tiedot asiakkaidensa pelaamisesta ja mahdollisesta riskikäyttäytymisestä ja siten niillä on tosiasiallinen mahdollisuus toteuttaa rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen estämiseen ja vähentämiseen

liittyvät toimet. Huolenpitovelvoite ei sitä vastoin tulisi ulottua asiamiehiin, jotka toimiluvanhaltijan lukuun myyvät ja välittävät rahapelejä. Asiamiehellä ei ole tosiasiallista mahdollisuutta toteuttaa puheeksi ottamisia ja muita yksittäiseen pelaajaan kohdistuvia huolenpitotoimia. Mahdollinen asiamiehiä velvoittava omavalvonta tulisikin vastata nykyistä arpajaislain soveltamisessa omaksuttua käytäntöä.

Veikkaus esittää, että huolenpitovelvollisuuden ja omavalvonnan käsitteiden ja erotettavuuden sekä soveltamisalan selkeyttämistä esityksen jatkovalmistelussa edellä mainittujen seikkojen osalta.

34 §: Toimiluvanhaltijan oikeus käsitellä henkilötietoja

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot:

Hallituksen esityksessä ehdotetussa 34 §:ssä säännellään toimiluvanhaltijoiden oikeudesta käsitellä henkilötietoja rahapelihaittojen ehkäisemiseksi. On tärkeää huomioida, että tehokas rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen edellyttää henkilötietojen käsittelyä ja tietyissä tilanteissa erityisten henkilötietoryhmien käsittelyä. Vaikka toimiluvanhaltijat eivät käsittele suoraan pelaajan terveyden tilaa koskevia tietoja, pelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi kerättyjen tietojen perusteella voi olla mahdollista tehdä päätelmiä, jotka viittaavat rahapelihaittojen mahdolliseen vaikutukseen henkilön terveyteen. Täten erityisten henkilötietoryhmien käsittely voi olla välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa lain tavoitteen mukainen rahapelihaittojen tehokas ehkäisy ja vähentäminen.

Tämän vuoksi 34 §:ään tulisi lisätä säännös: "Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltija saa käsitellä 1 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja, mukaan lukien erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, siltä osin, kun niiden käsittely on välttämätöntä rahapeleihin osallistuvien oikeusturvan takaamiseksi, väärinkäytösten ja rikosten selvittämiseksi ja estämiseksi tai rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi."

Tietojen käsittelijä v. tietojen käsittely:

Hallituksen esityksessä ehdotetun 1 momentin 2 kohdassa todetaan, että "Ehdotetun 1 momentin 2 kohta soveltuisi yksinoikeustoimiluvan haltijaan tietojen käsittelijänä." Tämä sanamuoto viittaa virheellisesti tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 artiklan 4 kohdan 8 määritelmään "henkilötietojen käsittelijä", joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. Yksinoikeustoimiluvan haltija toimii rekisterinpitäjänä, ei tietojen käsittelijänä.

Tämän vuoksi sanamuotoa tulisi muuttaa täsmällisemmäksi ja selkeämmäksi. Ehdotettu sanamuoto voisi olla: "Ehdotetun 1 momentin 2 kohta soveltuisi yksinoikeustoimiluvan haltijan käsittelemiin

tietoihin." Näin varmistetaan, että säännöksessä käsitellään yksinoikeustoimiluvan haltijan tietojen käsittelyä tietosuoja-asetuksen määrittelemistä rekisterinpitäjä ja käsittelijä rooleista riippumatta.

Automaattinen käsittely v. automaattinen päätöksenteko:

Ehdotetun 34 §:n 2 momentissa todetaan: "Asiakkaan pelaamista estävä tai rajoittava päätös ei kuitenkaan saa perustua pelkästään henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn." Tämä säädös rajoittaa pelikieltojen ja -rajoitusten asettamista, mikä on rahapeliyhtiöiden lakisääteinen tehtävä. Automatisoidut prosessit mahdollistavat tehokkaamman, nopeamman ja tarkemman päätöksenteon verrattuna manuaalisiin menetelmiin.

Tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 artikla 22 säätelee automatisoituja yksittäispäätöksiä ja tarjoaa tarvittavat suojakeinot rekisteröityjen oikeuksien varmistamiseksi. Jos säädöksellä on tarkoitus rajoittaa vain automatisoituja päätöksiä, jotka ovat kyseisen artiklan mukaisia, tulisi pykälään lisätä nimenomainen viittaus tähän artiklaan. Tällöin pykälä ei estäisi muuta tietojenkäsittelyn automatisointia ja tehostamista, silloin kun kyseessä ei ole tietosuoja-asetuksen artiklan 22 mukainen automatisoitu päätös.

35 §: Rahapelin toimeenpanon yhteydessä annettavat tiedot

Pykälästä tai sen perusteluista ei ilmene tarkemmin, miten 1 momentissa tarkoitetut tiedot on oltava pelaajien saatavilla. Etenkin fyysisessä ympäristössä toimeenpantavien pelien osalta säännöksen tulkinnalla on merkitystä. Veikkauksen näkemyksen mukaan toimiluvanhaltija tulisi voida pitää pykälässä tarkoitettuja tietoja pelaajien saatavilla haluamallaan tavalla ja haluamassaan muodossa. Tällöin tiedot voitaisiin pitää saatavilla esimerkiksi sähköisessä muodossa, jotta toimiluvanhaltijan ei olisi välttämätöntä painattaa ja jakaa myyntipaikkoihin paperisia painotuotteita. Nykyisin myyntipaikoilla painotuotteina saatavilla olevien Veikkauksen pelien pelisääntöjen kysyntä on vähentynyt merkittävästi, koska ne ovat helposti saatavissa sähköisessä muodossa. Painotuotteiden painattaminen ja tietojen muuttuessa tehtävät uudelleen painatukset aiheuttavat merkittäviä ja pääosin tarpeettomia kustannuksia.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan edellytettäisiin toimiluvanhaltijaa pitämään saatavilla arvion pelin haittariskistä. Tätä voidaan pitää perusteltuna, mutta liian avoimeksi jätetty sääntely voi johtaa siihen, että toimiluvanhaltijoiden arvioinnissaan käyttämät kriteerit ja menetelmät arvioinnin tekemisessä voivat vaihdella merkittävästikin. Jotta kuluttajat voisivat arvioida pelin haittariskiä ymmärrettävästi ja vaikuttavasti, yhteismitallisten kriteeristöjen huomiointi haittariskien arvioinnissa olisi tarpeellista. Näin varmistettaisiin myös toimiluvan haltijoiden tasapuoliset toimintatavat asian osalta. Veikkauksen näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulisikin arvioida, onko rahapelin haittariskin arviointi mahdollista toteuttaa yhdenmukaisella tavalla.

37 §: Raha-automaattien rahaliikenteen valvontalaite

Lakiehdotuksen 37 § sisältää säännöksen raha-automaattien rahaliikenteen valvontalaitteista. Pykälä vastaisi sisällöltään arpajaislain 57–59 §:ien säännöksiä, jotka ovat vanhentuneet raha-automaattien teknisen kehityksen seurauksena.

Arpajaislain esitöissä (HE 197/1999 vp) säännöksiä on perusteltu muun muassa sillä, että verotusta varten saataisiin oikeat tiedot laitteen käytettävänä pitämisestä kertyneistä maksuista. Nykyisin kuitenkin tämä käytännössä varmistetaan keskitetysti raha-automaattien taustajärjestelmillä, eikä nykyisille tarkastuslaitosten tekemille yksittäisten raha-automaattien rahaliikenteen valvontalaitteiden tarkastuksille ja hyväksymisille ole enää tarvetta. Rahaliikenteen luotettavuus voidaan todeta muun muassa auditoinneilla ja sertifiointeilla ilman erillisen tarkastuslaitoksen nimeämistä. Veikkaus esittää ensisijaisesti, että rahaliikenteen valvontalaitteiden tarkastustoimintaa koskevasta sääntelystä luovuttaisiin.

Jos rahaliikenteen luotettavuutta on jatkossa välttämätöntä säännellä, yksinoikeustoimiluvan haltijalle voitaisiin asettaa raha-automaattien rahaliikenteen valvonnan osalta velvollisuus varmistua siitä, että tiedot raha-automaatin käyttämisestä kertyneistä maksuista ja voitoista tallennetaan luotettavasti. Sääntely vastaisi tällöin muotoilultaan ehdotetun rahapelilain 42 §:n 1 momentin säännöstä. Valvova viranomaisena voisi siten huomioida rahaliikenteen valvonnan omassa rahapelien toimeenpanoa koskevassa valvonnassaan.

Mikäli katsotaan, että rahaliikenteen tarkastustoiminnasta ei kuitenkaan haluta luopua, tulisi sääntelyä uudistaa vastaamaan teknistä kehitystä ja tarkastusten sisältöä ja vaatimuksia koskevaa sääntelyä päivittää.

38 §: Itsepalvelupäätteitä koskeva kieltö

Ehdotettua 38 §:ää on perusteltu erityisesti sillä, että kiellon myötä estettäisiin kilpailtuun toimilupamarkkinaan sisältyvien rahapelien tarjoaminen pelipäätteiden avulla fyysisessä ympäristössä.

Veikkaus kuitenkin toteaa, että päivittäistavarakaupassa siirrytään enenevässä määrin itsepalveluun (pikakassoihin), jolloin asiakkaat itse skannaavat ostamiensa tuotteiden viivakodit ja maksavat ostoksensa. Veikkauksen näkemyksen mukaan yksinoikeuden piiriin kuuluvien veikkauspelien ja rahapika-arpajaisten osalta tulisi tulevaisuudessa olla mahdollista niiden ostaminen myös itsepalveluna, mutta ehdotettu 38 § estäisi rahapelien ostamisen itsepalvelukassoilta. Myös

pelisaleissa tulisi mahdollistaa rahapelien ostaminen itsepalveluna kuten pelikasinossa. Veikkaus pitää sääntelyä asiassa tarpeellisena, mutta esittää, että pykälää täydennetään seuraavasti:

Pelaajan ei ole sallittua antaa itse suorittaa panostaan rahapelissä toimiluvanhaltijan tai hänen asiamiehensä tarjoamalla teknisillä tai sähköisillä laitteilla pois lukien raha-automaatit, veikkauspelit ja raha-arpajaiset sekä pelikasinossa ja pelisaleissa toimeenpantavat rahapelit.

39 §: Pelikasinon- ja pelipaikkapelaamista koskevat rajoitukset

Ehdotetussa 39 §:ssä yksinoikeustoimiluvan haltijalle asetettaisiin käytännössä velvollisuus tunnistaa ja todentaa pelaajan henkilöllisyys ennen kuin pelaaja pääsee sisälle pelisaliin. Tällainen edellytys asettaa erityisiä haasteita pelisalien tilajärjestelyille ja sitoo huomattavan paljon resursseja. Veikkaus esittää, että pykälästä poistetaan pelisaleja koskeva säännös sisäänpääsyn estämisestä ja henkilön poistamisesta, jos pykälän 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa tai henkilö 2 momentin mukaisesti pyytää sisäänpääsynestoa taikka jos henkilöllä on voimassa oleva kaikkea pelaamista tai pelisalipelaamista koskeva esto. Perusteena säännöksen poistamiselle Veikkaus esittää, että kaiken pelaamisen ollessa tunnistautunutta pelaamisen estäminen on tehokas keino rahapelihaittojen ehkäisemiselle myös pelisaleissa. Henkilön on mahdollista estää oma pelisaleissa toimeenpantavien pelien pelaaminen ehdotetussa 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Voimassa olevassa arpajaislaissa on vastaava pelisalin sisäänpääsyn estämistä ja henkilön poistamista koskeva säännös, jonka toteuttaminen käytännössä on osoittautunut ongelmalliseksi, koska säännöksen soveltaminen aukottomasti edellyttäisi henkilön tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista sisäänpääsyn yhteydessä kuten pelikasinossa toimitaan. Veikkauksen näkemyksen mukaan säännöksen tavoite on mahdollista toteuttaa tehokkaasti edellä mainitusti pelaamisen estämisellä ilman runsaasti kustannuksia aiheuttavia ratkaisuja. Veikkaus huomauttaa, että pelisaleissa oleva Veikkauksen henkilökunta voi tarvittaessa estää henkilön sisäänpääsyn tai poistaa henkilön pelisalista havaitessaan haitallista pelaamista tai muissa pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa. Veikkaus toteaa, että säännöksen sisällyttämisellä lakiin olisi huomattava negatiivinen vaikutus pelisalien toimintaedellytysten jatkumiseen tulevaisuudessa.

41 §: Kansainvälinen yhteistyö

Ehdotetun 41 §:n mukaan kansainvälinen yhteistyö olisi mahdollista ainoastaan sellaisen tahon kanssa, joka tarjoaa pelejä toisessa Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenvaltiossa. Veikkauksen näkemyksen mukaan pykälällä tarpeettomasti rajoitetaan mahdollisuuksia tehdä kansainvälistä yhteistyötä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolisten organisaatioiden kanssa. Kansainvälinen yhteistyö tulisi mahdollistaa esitettyä laajempaan, mutta yhteistyön edellytyksenä edelleen olisivat pykälässä mainitut seikat.

42 §: Yksinoikeustoimiluvan haltijan ja rahapelitoimiluvan haltijan pelijärjestelmät, arvontalaitteet ja arvontamenettelyt

Veikkaus toteaa, että rahapelien toimeenpanossa käytettävien järjestelmien, laitteiden ja arvontamenetelmien luotettavuuden ja arvontatulosten satunnaisuuden varmistaminen on keskeistä pelaajien oikeusturvan takaamisen kannalta. Ehdotetun 42 §:n mukaan tämä toteutettaisiin joko valvojan viranomaisen hyväksynnällä tai valvojan viranomaisen määräämän tarkastuslaitoksen tarkastuksella ja hyväksynnällä. Lisäksi veikkauspeleissä voidaan käyttää valvojan viranomaisen sähköistä allekirjoituspalvelua satunnaisuuden varmistamisessa. Veikkaus kiinnittää huomiota siihen, että valvontaviranomaisen määräyksenantovaltuudella voisi perusteluissa esitetyllä tavalla, Ruotsin rahapelisääntelyn mukaisesti, antaa määräyksiä muun muassa hyväksyttävistä tarkastuslaitoksista. Veikkaus ehdottaakin, että esitettyä 42 §:n 2 momentin sanamuotoa muutettaisiin siten, että edellä mainittu luotettavuus ja satunnaisuus voitaisiin varmistaa valvojan viranomaisen hyväksymän tarkastuslaitoksen tarkastuksella ja hyväksynnällä. Siten tarkastuslaitoksen ei tarvitsisi olla viranomaisen määräämä. Tämä vähentäisi tarkastuksiin liittyvää hallinnollista taakkaa, koska määräyksen antaminen edellyttää Veikkauksen näkemyksen mukaan muodollisempaa menettelyä, jossa tarkastuslaitoksen tulisi tehdä hakemus ennen määräyksen saamista.

Rahapelilakia koskevan ehdotuksen perusteluissa luvussa 8. asetuksenantovaltuuksien osalta on todettu, että ehdotettu rahapelilaki pitäisi sisällään valvontaviranomaiselle osoitettuja määräyksenantovaltuuksia teknisiä ja vähäisiä yksityiskohtia koskevan sääntelyn osalta. Ehdotetun 42 §:n 4 momentin mukaan valvontaviranomainen voisi antaa tarkempia määräyksiä rahapelien toimeenpanon teknisistä vaatimuksista, rahapelien toimeenpanossa käytettävien järjestelmien, laitteiden ja arvontamenetelmien luotettavuudesta ja arvontatulosten satunnaisuuden varmistamisesta. Veikkaus katsoo, että merkittäviä ja vähäistä suurempia yksityiskohtia koskevat tekniset ja muut vaatimukset tulisi määritellä asetuksentasolla tai laissa.

43 §: Pelijärjestelmien ja arvontalaitteiden sijainti

Pykälää koskevien perusteluiden mukaan säännöksen tavoitteena on osaltaan varmistaa, että rahapelien toimeenpanossa käytettävät pelijärjestelmät täyttävät niille asetetut tekniset vaatimukset ja että pelaajien oikeusturva ei vaarannu eikä synny väärinkäytösriskejä. Pykälän toisessa momentissa on mahdollistettu pelijärjestelmien sijoittaminen Suomen ulkopuolelle, mikäli toinen esitetyistä edellytyksistä toteutuu. Veikkaus toteaa, että pelijärjestelmien ja arvontalaitteiden vaatimuksenmukaisuuden varmistaminen tulisi olla yhtämittaista riippumatta siitä, varmentaako luotettavuuden ulkomainen viranomainen vai rahapelilaissa tarkoitettu valvova viranomainen.

47 §: Voittojen lunastaminen

Veikkaus ehdottaa, että yhdistelmäpelien osalta voiton lunastamista koskeva määräaika voisi alkaa pykälässä esitettyjen ajankohtien lisäksi myös pelin osto hetkestä. Yhdistelmäpeleissä saatetaan yhdistää ominaisuuksia peleistä, joissa voiton lunastamisen määräaika alkaa pelin osto hetkestä taikka ne muutoin saattavat muistuttaa sellaisia pelejä. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että yhdistelmäpelien voittojen lunastamista koskevat määräajat voidaan asettaa rahapelikohtaisen arvion perusteella.

Lisäksi Veikkaus ehdottaa, että ehdotetun 6 momentin soveltamisalasta rajattaisiin pois rahapelitoimiluvan nojalla toimeenpantavat yhdistelmäpelit. Sääntely olisi tältä osin yhdenmukainen muiden rahapelitoimiluvan nojalla toimeenpantavien rahapelien sääntelyn kanssa, koska niiden osalta voittojen lunastamisen määräajasta ei 47 §:n mukaan säädettäisi sisäministeriön asetuksella.

d. Rahapelilain 4 luku – Rahapelien markkinointi

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Veikkauksen näkemyksen mukaan luonnos markkinointisääntelystä sisältää elementtejä, jolla mahdollistetaan markkinointi, jolla ulkomaille suuntautuvaa rahapelaamista on mahdollista kanavoida säännellyn rahapelitoiminnan pariin.

Rahapelien markkinointia koskevilla säännöksillä on merkittävä vaikutus rahapelijärjestelmän muutoksen toteutumisen ja onnistumisen kannalta. Markkinointia koskevan sääntelyn tavoitteena tulisi olla tasapainon löytäminen rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi kuitenkin niin, että markkinoinnilla voidaan tehokkaasti ohjata rahapelikysyntää lain nojalla säänneltyyn tarjontaan. Markkinointia koskevan sääntelyn ongelmana voi olla sääntelyn tarkkarajaisuus, joka on edellytyksenä sallitun ja kielletyn markkinoinnin väliselle erotettavuudelle. Ehdotettuihin markkinointisääntöihin sisältyy tulkinnanvaraisia määritelmiä kuten maltillisuus ja kanavointitarve, minkä takia kiellettyjä markkinointitapoja koskeva säännös on välttämätön markkinointisääntelyn tarkkarajaisuuden kannalta. Tästä huolimatta markkinointia koskevaan sääntelyyn ja sen tulkintaan sisältyy väistämättä vaikeita rajanvetoja markkinoinnin moninaisuuden ja jatkuvan kehityksen vuoksi. Tämän takia korostuu valvovan viranomaisen toiminta säännösten tulkinnassa, mikä tulisi olla kaikkien toimiluvan saajien näkökulmasta tasapuolista.

48 §: Markkinoinnin sääntely

Pykäläehdotuksessa kohdistettaisiin erilaisia rajoituksia rahapelien eri toimeenpanomuotoihin. Tätä voi pitää rahapelien erilaiset rahapelihaittariskit huomioiden perusteltuna.

Ehdotetun pykälän mukaan markkinoinnin tulee olla maltillista ja välttämätöntä rahapelikysynnän kanavoimiseksi rahapelilain nojalla harjoitettavaan rahapelitoimintaan. Vastaavat markkinointia koskevat vaatimukset on säädetty myös nykyisessä arpajaislaissa ja ne ovat osoittautuneet tulkinnanvaraisiksi.

Ehdotetun rahapelilain 48 §:n mukaan vain toimiluvanhaltija voi markkinoida rahapelejä. Veikkaus toteaa, että pykälän muotoilulla tulisi mahdollistaa tai perusteluissa tarkentaa toimiluvanhaltijan asiamiehen oikeus markkinoida rahapelejä arpajaislain mukaisella tavalla. Voimassa olevan arpajaislain ja sen esitöiden mukaan asiamiehellä ei ole itsenäistä oikeutta rahapeliin markkinointiin, vaan sen on aina perustuttava toimiluvanhaltijan ja sen asiamiehen väliseen sopimukseen.

Ehdotetusta pykälästä puuttuu kokonaisuudessaan nimenomainen yhdistelmäpelien markkinointia koskeva sääntely, jolloin niiden markkinointi olisi pykälän viimeisen momentin mukaisesti kiellettyä. Yhdistelmäpelien markkinointi tulisi mahdollistaa vastaavalla tavalla kuin niiden rahapeliin toimeenpanomuotojen, joiden ominaisuuksia yhdistelmäpelissä on yhdistetty.

Ehdotetun pykälän 3 momentin 1) kohdan ja 4 momentin 1) kohdan mukaan tiettyjä pelejä ja näitä pelejä toimeenpanevaa toimiluvanhaltijaa saa markkinoida toimiluvanhaltijan omilla verkkosivuilla ja omilla sosiaalisen median tileillä siten, että markkinointi ei ole vuorovaikutteista kuluttajan kanssa. Kyseisiä kohtia koskevien perustelujen perusteella vuorovaikutteisen markkinoinnin kieltä on määritelty tarkoittamaan erityisesti sosiaalisen median tileillä tehtyihin julkaisuihin ja verkkosivujen markkinointijulkaisuihin liittyvää keskustelua ja kommentteihin reagoimista. Veikkaus esittää, että vuorovaikutteinen asiakasviestintä tulisi kuitenkin mahdollistaa verkkosivuilla sen jälkeen, kun asiakas on kirjautunut kyseiselle sivustolle. Tällöin rajanveto sallitun asiakasviestinnän ja kielletyn vuorovaikutteisen markkinoinnin välillä olisi yksiselitteinen ja selkeä, eikä aiheuttaisi tulkinnanvaraisia tilanteita.

49 §: Kielletyt markkinointikeinot ja -tavat

Veikkaus on edellä rahapeliin toimeenpanomuotoja koskevan 3 §:n osalta todennut, että lakiluonnoksessa ei ole määritelty oheispeliä. Yhtiön näkemyksen mukaan oheispelin määrittäminen ja oheispelin markkinointi pääpelin yhteydessä tulisi säätää sallituksi. Nykyisin esimerkiksi Jokeripeliin osalta on sisäministeriön asetuksella säädetty siten, että Jokeripeliä voi pelata Loton, Vikingloton tai Eurojackpot-pelin oheispelinä. Voimassa olevan tulkinnan mukaan Jokeripeliä on voinut tarjota pääpelin pelaamisen yhteydessä kuten arpajaislain muutoksen yhteydessä on katsottu sallituksi (HE 135/2021 vp, s. 101). Veikkaus pitää tärkeänä, että vastaava mahdollisuus säilyisi jatkossakin etenkin, kun kyse on lähtökohtaisesti vähemmän rahapelihaittoja aiheuttavista peleistä.

Ehdotetun pykälän 13 kohdan mukaan rahapeliin markkinointi sekä sen liittäminen muun tuotteen tai palvelun markkinointiin on kiellettyä tarjoamalla kuluttajalle muita hyödykkeitä joko alennetulla hinnalla tai ilmaiseksi. Veikkauksen näkemyksen mukaan ehdotetun kohdan 13 poistamista tulisi harkita tai sitä tulisi tarkentaa siten, että asiakassuhteeseen liittyvät muiden hyödykkeiden alennukset ja ilmaiset tulisi mahdollistaa. Ehdotettu kieltäminen on tarpeettoman rajoittava ottaen huomioon toimiluvanhaltijoiden mahdollisuus sponsorointiyhteistyöhön 53 §:ssä säädetyin rajoituksin. Kohdan 13 kieltäminen asetettaisiin esteitä toteuttamaan sponsorointiin ja muihin yhteistyösopimuksiin liittyviä toimia.

51 §: Suoramarkkinointikielto

Veikkaus tulkitsee pykäläluonnosta siten, että puhelimitse tehtävää suoramarkkinointia koskeva kieltäminen tarkoittaa nimenomaisesti puhelinsitoilla tehtävää markkinointia erotuksena tekstiviestitse tehtävästä markkinoinnista.

Ehdotetun pykälän 3 momenttia koskevien perustelujen mukaan peliastoasiakkaisiin kohdistuva markkinoinnin kohdistamisen kieltäminen kattaisi kaiken kohdennetun mainonnan, kuten kohdennetun display- ja hakusanamainonnan. Veikkaus toteaa, että kohdennettu display-mainonta on mahdollista estää pelikieltoiselta asiakkaalta ainoastaan silloin, kun peliastossa oleva asiakas on sallinut mainonnan evästeiden käytön. Hakusanamainontaa ei ole mahdollista estää peliastoasiakkailta, koska henkilöä ei ole mahdollista tunnistaa ja hänen hakusanaansa perustuvaa markkinointia ei siten voida estää. Veikkauksen näkemyksen mukaan display- ja hakusanamainontaa koskevaa pykälän perusteluissa olevaa kirjausta tulisikin täydentää ottaen huomioon edellä esille tuodut rajoitteet.

e. Rahapelilain 5 luku – Valvonta

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

58 §: Koeostot

Koeostoja koskevalla säännöksellä säädettäisiin valvovalle viranomaiselle toimivaltuuksia tehokkaan valvontatoimen mahdollistamiseksi. Veikkauksen käsityksen mukaan pykälä ei sisältäisi velvoitteita tai se ei asettaisi erityisiä vaatimuksia yksinoikeus- tai rahapeli-toimiluvan haltijalle. Mikäli säännöksellä on kuitenkin tarkoitus asettaa toimiluvanhaltijoille velvoitteita tai sillä muuten asetettaisiin toimiluvanhaltijoille sen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia vaatimuksia esimerkiksi koeostoilla saatujen voittojen käsittelyyn liittyen, tulisi niistä säätää.

Lisäksi Veikkaus kiinnittää huomiota siihen, että koeostamisella tulisi joidenkin pelien osalta olemaan suoria vaikutuksia muiden asiakkaiden saamien voittojen suuruuksiin.

f. Rahapelilain 6 luku – Valvontamaksu

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

g. Rahapelilain 7 luku – Rahapeliteoiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Veikkaus kannattaa tehokkaiden valvontakeinojen säätämistä, joilla valvova viranomaisen voi puuttua lainvastaiseen rahapeliteoimintaan ja etenkin ilman toimilupaa toimeenpantaviin rahapeleihin ja kohdistaa tehokkaita toimenpiteitä niitä toimeenpaneviin toimijoihin.

72 §: Rahapeliteoimintaa koskevat kiellot

Ehdotetun pykälän 2 momentin 5) kohtaa tulisi Veikkauksen näkemyksen mukaan täydentää siten, että se sisältäisi myös ilman toimiluvanhaltijan lupaa tapahtuvan rahapelin markkinointia koskevan kiellon.

h. Rahapelilain 8 luku – Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Kuten edellä 7 lukua koskevassa kohdassa Veikkaus on todennut, se kannattaa tehokkaiden valvontakeinojen säätämistä, joilla valvova viranomaisen voi puuttua lainvastaiseen rahapeliteoimintaan ja etenkin ilman toimilupaa toimeenpantaviin rahapeleihin ja kohdistaa tehokkaita toimenpiteitä niitä toimeenpaneviin toimijoihin. Veikkauksen näkemyksen mukaan maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estämistä ja verkkosisällön poistamista koskevat säännökset ovat edellytyksenä rahapelilaila säännellyn markkinan tehokkaalle toteutumiselle.

75 §: Maksutapahtumien käynnistämisen ja toteuttamisen kieltäminen

Pykälä koskisi ilman toimilupaa rahapelejä toimeenpanevan toimijan ja pelaajan välisten maksutapahtumien kieltämisestä. Pykäläluonnos kattaisi myös pelaajalle suuntautuvat maksutapahtumat. Veikkaus kannattaa ehdotusta, koska arpajaislaissa säädettyyn

maksutapahtumien kieltosäännökseen verrattuna se mahdollistaisi tehokkaammin maksuliikenteen estämisen.

i. Rahapelilain 9 luku – Seuraamukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

89 §: Seuraamusmaksun määräämättä jättäminen

Veikkaus kiinnittää huomiota ehdotetun pykälän 3 momenttiin siltä osin, että sen sanamuoto on kirjoitettu velvoittavaan muotoon ja seuraamusmaksu tulisi jättää määräämättä, jos saman rikkomuksen johdosta on määrätty uhkasakko maksettavaksi tai uhkasakon maksuunpanoa koskeva hakemus on vireillä. Momentin perusteluissa kuitenkin viranomaisille jätetään harkintavaltaa seuraamusmaksun esittämisen tai määräämisen osalta. Veikkaus ehdottaa asian selkiyttämistä jatkovalmistelussa.

94 §: Rahapelirikkomus

Pykälässä säädettäisiin rahapelirikkomuksesta sakkoa sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta ei noudata velvollisuutta kieltää sisäänpääsyä pelikasinoon tai erityiseen pelisaliin 39 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Niin ikään sakkoa tuomittaisiin sille, joka rikkoo rahaliikenteen valvontalaitetta koskevia 37 §:n säännöksiä.

Veikkaus viittaa 37 §:ää ja 39 §:ää koskeviin näkemyksiinsä ja muutosesityksiin. Jos kyseisiä pykäläiä muutettaisiin Veikkauksen esityksen mukaisesti, myös rahapelirikkomusta koskevaa pykälää tulisi muuttaa vastaavasti.

j. Rahapelilain 10 luku – Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

k. Rahapelilain 11 luku – Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

l. Rahapelilain 12 luku – Muutoksenhaku

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

m. Rahapelilain 13 luku – Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

109 §: Voimaantulo

Veikkaus valmistautuu rahapelilain voimaantuloon voimassa olevan arpajaislain mahdollistamilla tavoilla. Tämänhetkisen arvion mukaan rahapelijärjestelmän uudistuksen edellyttämät muutostarpeet on toteuttavissa muutaman kuukauden sisällä rahapelilain suunnitellusta voimaantulosta 1.1.2026. Olennaista on, että toimiluvat on myönnetty potentiaalisille toimiluvanhaltijoille ja että niillä on rahapeli-toiminnan vaatimat resurssit ja omaisuuserät sillä hetkellä, kun rahapelijärjestelmän muutos tulee voimaan. Yhtiö ehdottaakin hallituksen esityksen luonnoksen luvussa 9 esitettyjen perustelujen tarkentamista tältä osin.

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

o. Muut lakiehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Onko teillä muita näkemyksiä tai huomioita esitysluonnoksesta?

-

Mikkola Jarkko
Veikkaus Oy